

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים
ירדניים

קובץ עו'

בהוצאת
מפקדת

אנחנו אל-חוסין הראשון מלך הממלכה הירדנית ההאשמית
עפ"י ס"ק 1 מסעיף 94 של החוקה
ובהסתמך על החלטת מועצת השרים מתאריך 1.1.1967
מאשרים - עפ"י סעיף 31 מהחוקה - את החוק הזמני
הבא לומצוים להוציאו, לקבעו כזמני ולהוסיפו
לחוקי הממלכה על יסוד הגשתו למועצת
האומה בכינוסה הראשון :-

חוק זמני מס' 16 לשנת 1967

חוק העיתונות והפירסומים

פ ר ק רא ש ו ן

חלק ראשון

הוראות כלליות

סעיף 1 - חוק זמני זה ייקרא "חוק העיתונות והפירסומים לשנת 1967"
וייכנס לתוקפו כעבור חודש מתאריך פירסומו בעיתון הרשמי.

סעיף 2 - המונחים והביטויים הבאים בחוק זה יהיו הפירושים להלן,
אלא אם הקשר הדברים מצביע אחרת :-

"הממלכה" : הממלכה הירדנית ההאשמית.

"המינסטריון" : מינסטריון ההסברה.

"השר" : שר ההסברה.

"הפרסום" : כל אמצעי פרסום שבו הודפסו המילים והצורות
באותיות, בתמונות ובשרטוטים.

"הפרסום העיתונאי": כל סוגי הפרסום היומיים וכחבי העת,
לא יחשבו בתור פרסום עיתונאי - פרסום ממשלתי,
לימודי או מקצועי שאינם קשורים במקצוע העיתונות
או אי אלה היוצאים לאור ע"י המועדונים המורשים,
כחוק, להפצה בין החברים.

"הפרסום היומי": - הוא אחד הפרסומים הבאים :-

1 - פרסום פוליטי היוצא לאור יום יום באופן מתמיד
ובשם מסויים ובחלקים רצופים ויהיה מיועד
להפצה בציבור. (עיתון יומי).

2 - פרסום סוכנות ידיעות המיועד לספק למוסדות
העיתונאים והרשמיים חדשות, מאמרים, תמונות
וציורים.

"כתב העת": הפרסום אשר יוצא לאור פעם בשבוע או בתקופה
ארוכה יותר (עיתונים כגון שבועונים, ירחונים
או תקופתיים) פוליטי או שאינו פוליטי.

"העיתונות": מקצוע ההוצאה לאור של פרסומים עיתונאיים,
והוא כולל את בעל רשיון הוצאת הפרסום העיתונאי,
עורכו האחראי, מנהלו האדמינסטריטיבי וכל מי
שעוסק בעריכתו, בהגחתו, וכן כל מי שמספק
לו חדשות, תרגומים, סקירות וחומר עיתונאי
אחר לרבות תמונות וציורים.

כן כוללת העבודה העיתונאית את הכתבים הירדניים
של סוכניות הידיעות והעיתונות הזרה.

"עיתונאי": כל מי שעוסק בעיתונות כמקצוע ומקור פרנסה,
בהתאם לתנאים המפורטים בטעיפים 4, 5, 6, 7
ו-8 של חוק זה.

"בית הדפוס": כל מכשיר המיועד ליצור פרסומים מכל
הסוגים והצורות. בהגדרה זאת אין נכללים
מכשירי צילום, מכונות כתיבה רגילות, מכונות
שכפול, ומכשירי צילום מיסמכים.

"בית מסחר": כל מוסד אשר עוסק במכירת פרסומים וחיבורים
במקום מסויים.

"בית הוצאה לאור": כל מוסד העוסק בהכנת פרסומים,
הוצאתם לאור וסחר בהם.

"בית הפצה": כל מוסד העוסק בהפצת פרסומים ומכירתם
באמצעות הספריות והמוכרים.

סעיף 3 - העיתונות, בית הדפוס, הספרייה, בית ההוצאה לאור ובית
ההפצה הם חופשיים.
החופש המוענק להם אינו מוגבל אלא במסגרת החוקים הכלליים
והוראות חוק זה.

חלק שני

התנאים שחייב למלא אותם העיתונאי
והעורך האחראי

סעיף 4 - אלה הם התנאים שחייב למלא העיתונאי המוגדר בס"ק ו'
של סעיף 2 מחוק זה.

א - להיות ירדני מעל גיל 21 ותושב הממלכה.

ב - לשאת תעודת בגרות ירדנית מוסלמית או תעודה מקבילה
לה, ולהיות אדם שעסק באופן מעשי ממושך במקצוע
העיתונות תקופה של 5 שנים, או נושא תעודה אקדמית.

ג - שלא נידון בגין עבירה שיש בה משום קלון.

ד - שעסק במקצוע העיתונאות באופן מעשי מבלי לעסוק במקצוע
אחר או משרה ציבורית או פרטית פרט למקצוע העיתונאות.

סעיף 5 - אלה הם התנאים שהייב למלא אותם העורך האחראי :-

א - להיות עיתונאי כפי שהוגדר בסעיף 4 ולעסוק באופן מעשי בפרסום שהוא עובד בו.

ב - להיות תושב המקום בו מופיע הפרסום, ואם יעדר מהמקום למשך 3 חודשים רצופים, יהיה בעל הפרסום או נציגו חייבים לנקוב בשם עורך אחראי שיבוא במקומו.

באם העדר העורך האחראי היה כתוצאה מהליך משפטי שננקט נגדו בגין עיסוקו במקצוע הפרסום הזה, אזי יוציא השר צו לסגור את הפרסום הודש מהעדר העורך וזאת עד למסירת שם עורך אחראי חדש.

ג - שלא יימנה עם אנשים בעלי הסינוח דיפלומטית.

ד - שלא יהיה עורך אחראי על יותר מאשר פרסום אחד.

ה - לשאת תעודה המאשרת לה הוא בקיא בשפת הפרסום שנחמנה עורך אחראי לו. באם הפרסום יוצא לאור במספר שפות, אזי יהיה העורך האחראי חייב להיות בקיא בשפה העיקרית של הפרסום ולהיות בקיא בצורה מספיקה בשאר השפות שבהן יוצא הפרסום לאור.

סעיף 6 - בעל הפרסום רשאי להיות עורך אחראי לו או לפרסום אחר אם הוא היה עיתונאי הממלא אחר התנאים החלים לגבי עורך אחראי.

כמו כן מותר למי שאינו עיתונאי להיות עורך אחראי לפרסום שאינו פוליטי ואשר נושאו הם בתחום מומחיותו, וזאת בתנאי שימלא אחר התנאים הנוגעים למצבו בהתאם לתקנון הפנימי של אגודת העיתונאים הירדנית,

סעיף 7 - לא יידרשו תכונות ההשכלה בהתאם לס"ק ב' של סעיף 2 מחוק זה ממי שעוסק במקצוע העיתונות או עריכה עיתונאי בשרות מנגנון הסברתו רשמי או צבורי באופן מעשי לתקופה העולה על 5 שנים רצופות לפני פרסום חוק זה יש להוכיח עיסוק זה ע"י הגשת המסמכים כדלקמן :-

א - העודה מהמינסטריון המאשרת כי האדם נשא תעודה עיתונאי רשמית שחודשה כל שנה מלפני 5 שנים.

ב - תעודה מהמוסד או מהמוסדות העיתונאים או ההסברתיים אשר עבד בהם, והמאשרת רציפות עבודתו במקצוע העיתונות לתקופה של 5 שנים.

סעיף 8 - עיתונאי אשר אינו בעל תכונות השכלה כפי שהוגדרו בס"ק 4 מחוק זה נהיה בעל זכות להיות עיתונאי בהתאם לאמור בסעיף 7 מחוק זה, יפסיד זכות זו אם הוא מוותר עליה מרצונו הטוב, או כעבור שנתיים שלמות מהיום שבו חדל לעסוק במקצוע העיתונאות, ועבר לעסוק במקצוע אחר שהוא אינו עריכה עיתונאי במנגנון הסברה רשמי או ציבורי ואסור להחזיר את שמו לרשימת העיתונאים באם לא מילא אחר התנאים החדשים החלים על עיתונאי לפי חוק זה.

חלק שלישי

תנאי מתן רשיון להוצאה לאור של פרסום
עיתונאי והמקרים אשר בהם יבוטל
הרשיון

סעיף 9 - אסור בהחלט להוציא לאור פרסום עיתונאי כלשהוא לפני קבלת רשיון מהמינסטריון.

סעיף 10 - מבקש הרשיון חייב להיות ירדני ותושב הממלכה או מי שקבע לעצמו מקום לגור בחורה ואינו עובד עבור מדינה זרה ולא נידון בפשע או בעוון שעמו קלון.

סעיף 11 - בהתחשב עם הסעיף הקודם אין להעניק רשיון להוצאה לאור של פרסום עיתונאי אלא ל -:

א - עתונאי כפי שהוגדר בחוק זה.

ב - לנושא תעודה אקדמאית.

ג - לחברה עיתונאית אשר נוסדה למטרת הוצאה לאור של פרסומים עיתונאיים ונרשמה אצל רשם החברות כחברה העוסקת בכך.

ד - לסוכניות הידיעות בתנאי שיעסקו במקצוע זה ובתנאי שנציגם או מנהלם יהיה עתונאי בהתאם לחוק זה.

סעיף 12 - יוענק רשיון להוצאה לאור של פרסום מקצועי שלא למקצוע העתונאות או פרסום של בית ספר, או פרסום אשר יוציא לאור מועדון מורשה כחוק בשביל הפצתו לחברים, וזאת באם המבקש יעמוד בכל התנאים הקבועים בסעיף 10 מחוק זה.

סעיף 13 - אין להעביר בעלות על פרסום עתונאי מבעל אחד לאחר, אלא אם כן יקוימו התנאים האמורים בסעיפים 10, 11, אולם דבר זה לא יחול על היורש.

סעיף 14 - הענקת רשיון תוגבל בתנאים כדלקמן :-

א - בקשר לפרסום חוזר (עתון יומי) חייב להיות ההון לא פחות מאשר 15,000 דינר ירדניים במזומנים או במכשירי דפוס או שניהם, ובתנאי שדבר זה יאושר ע"י מסמכים שיתקבלו על דעת השר.

אם הפרסום החוזר היה (סוכנות ידיעות מקומית) אזי ההון שלו חייב להיות לא פחות מאשר 15,000 דינריים ודבר זה יאושר במסמך מטעם רשם החברות עם תעודות המוכיחות בעלות החברה על כל המכשירים הטכניים הדרושים להוצאה לאור של פרסומיה היומיים של החברה.

ב - באשר לכתבי עת חייב ההון להיות לא פחות מאשר 5,000 דינר ירדניים במזומנים או במכשירי דפוס או שניהם גם יחד ומאושרים ע"י מסמכים לשביעות רצונו של השר.

סעיף 15 - לכל פרסום עיתונאי חייב להיות עורך אחראי, שיהא אחראי עד אשר יודיע למיניסטרוֹן בכתב על התפטרותו מאחריותו. עם הודעתו על כך יהיה על המיניסטרוֹן להודיע לבעל הפרסום על כך, והוא מצידו יהיה חייב למנות עורך אחראי חדש תוך שבוע מיום שנמסרה לו ההודעה על כך. במידה ויעבור שבוע ימים בלא שמונה עורך אחראי חדש, אזי יצווה השר על הפסקת הפרסום עד למינוי עורך אחראי.

סעיף 16 - כל מי שרוצה להוציא לאור פרסום עיתונאי חייב להגיש למיניסטרוֹן הצהרה בחתימת ידו שתכלול את הפרטים הבאים :-

א - שם מבקש הרשיוֹן, נתינותו, מקום לידתו וגילו.

ב - מקום מגוריו וכתובתו.

ג - שם הפירסום.

ד - תאור הפרסום: פוליטי, ספרותי מדעי וכו'.

ה - מחזוריות הפרסום: פרסום יומי או כתב עת.

ו - מקום יציאתו לאור, עריכתו והדפסתו.

ז - השפה או השפות שבהן יוצא לאור הפירסום.

ח - שם העורך האחראי, נתינותו, מקום לידתו, גילו, תעודות השכלתו, מקום מגוריו, כתובתו והצהרה ממנו שהוא מסכים להיות אחראי.

ט - שם בית הדפוס שבו יודפס הפרסום, כתובתו, מנהלו האחראי וכתובתו.

י - יצורפו לבקשה :-

1 - עותק מאושר מתעודות העורך האחראי ותעודות היֹושר שלו.

2 - מטמכים אשר יאשרו את גובה ההון של החברה כפי שנקבע בסעיף 14 מחוק זה.

סעיף 17 - נוסף למטמכים הדרושים בהחלט לסעיף הקודם, חייבת הבקשה לכלול פרטים באשר לאופן הבעלות על הפירסום.

סעיף 18 - במידה והפירסום יהיה בבעלות חברה עיתונאית, יש לנהוג לפי ההוראות כדלקמן :-

על הבקשה חייב לחתום המנהל של המוסד העיתונאי המיופה הכח לכך, או נציג המוסד, או מנהלו המורשה בממלכה במידה והמוסד הינו סוכנות זרה כמו כן חייבים לפרט בבקשה את שמות חברי מועצת ההנהלה ונחיתנותיהם ורשימה המפרטת את מקום מגוריו של כל אחד מהם וכתובתו. כמו כן יצורף לבקשה עותק מתקנון המוסד ועותק מאושר מתעודת הרישום של החברה בממלכה.

סעיף 19 - במידה והשר ישתכנע שהבקשה ממלאת את כל התנאים החוקיים, אפי יהיה עליו, תוך חודש מתאריך הגשת הבקשה, להביאה בפני מועצת השרים. על מועצת השרים להחליט באם להעניק את הרשיון או לא, באופן שהשר יהיה מסוגל להודיע למבקש על החלטתו תוך חודשיים מתאריך הגשת הבקשה, וכי החלטתו זו תהיה סופית ובלתי ניתנת לערעור בפני ערכאה כלשהיא.

סעיף 20 - פרסום עתונאי שיצא לפני קבלת הרשיון והגשת הבקשה ייסגר מיד עפ"י צו מהשר ויוחרמו כל עותקיו. בעליו ייענש בעונש שצויין בסעיף 70 מחוק זה, רשיונו יעוכב לתקופה של שנה וייאסר על עורכו האחראי להיות עורך אחראי של פרסום עתונאי כל שהוא לתקופה של שנה.

סעיף 21 - אותם התנאים החלים על הוצאה לאור של פרסום עתונאי חדש יחולו גם התמזגות ביחד של שני פרסומים עתונאיים או יותר.

סעיף 22 - בעל הפרסום חייב להגיש הודעה על כל שינוי או תיקון בבקשה תוך חודש ימים מיום אירועו, וכל פרסום אשר

ימשיך לצאת לאור מבלי להודיע על כך יוזהר באופן רשמי
וחנתן לו ארכה של שבועיים לביצוע מה שחייב להתבצע
ואם לא יבוצע דבר זה תופסק הוצאתו של הפרסום על פי
צו של השר עד שתוגש ההודעה הדרושה.
במידה והעניין יקשה בעורך האחראי, צריכה ההודעה להיות
חתומה ע"י בעל הפרסום ותצורף לה הצהרה מטעם העורך
האחראי החדש המאשרת את הסכמתו של העורך לשאת באחריות.

סעיף 23 - בעל פרסום עיתונאי חייב לנהל חשבונות מסודרים בהתאם
לכללי המסחר, ויהיה חייב למנות רואה חשבונות מורשה
כדי לאשר את המאזן השנתי של הפרסום.
השר או מי שימונה על ידו רשאי, בכל זמן שהוא, לעיין
בכל הפרטים, החשבונות והמאזן המבוקשר בתנאי שלא ישחמשו
בכך למטרת המינסטריון בלבד.

סעיף 24 - השר יבטל רשיון של פרסום עיתונאי בכל אחד מהמקרים הבאים :-

א - במידה והפרסום היומי לא יוצא לאור לתקופה של 6
חודשים מיום קבלת הרשיון.

ב - במידה והפרסום היומי יפסיק לצאת לאור לתקופה של
חודש אחד ולא יחזור לצאת לאור עד תום החודש באופן
סדיר, או במידה וכתב העת לא ייצא לאור 4 פעמים
רצופות ואינו חוזר ויוצא לאור אחרי התקופה הנ"ל
באופן סדיר.

ג - הפרת אחד מתנאי מתן הרשיון.

ד - במידה ובעל הפרסום ויתר על זכותו או חלק מזכותו
למען מישהו אחר בניגוד לסעיף 88 מחוק זה.

לבעל פרסום אשר רשיונו בוטל בהתאם לסעיף זה, לא יוענק
רשיון חדש אלא כעבור שנה תמימה מתאריך ביטול הרשיון.

סעיף 25 - במידה ויתברר למועצת השרים כי הפרסום העתונאי נהג בצורה המסכנת את הקיום הלאומי, או המסכנת את שלום הממלכה וחושפת אותה לסכנות, או שפוגעת ביסודות החוק החוקתיים של הממלכה, או מזיקה לרגש הלאומי, או למוסר הצבורי אזי רשאית מועצת השרים להחליט על ביטול הרשיון להוצאה לאור של הפרסום העיתונאי, או להפסיק את הוצאתו לאור לתקופה שלא תעלה על חודש ימים, והחלטה זאת הינה החלטית ובלתי נחנת לעירעור בערכאה משפטית. בעל פרסום עתונאי שרשיונו בוטל לפי סעיף זה לא ידונו בבקשתו לקבל רשיון חדש לפני תום שנה מיום ביטול הרשיון.

ה ח ל ק ה ר ב י ע י

החנאים החלים על הפרסום העתונאי בעת יציאתו לאור ולאחר מכן

סעיף 26 - בעל פרסום עתונאי חייב לנהוג בהתאם לתנאים הבאים :-

א - מספר העורכים בעתון היומי חייב להיות לא למטה מאשר 4 עורכים, ולגבי כתב עת פוליטי לא פחות מאשר שני עורכים.

ב - בעל העיתון היומי חייב להתקשר עם שתי סוכניות ידועות עולמיות לפחות.

ג - מספר עמודי העיתון היומי אשר יוצא לאור בשפה הערבית חייב להיות לא פחות מאשר 8 עמודים.

ד - כל עותק של הפרסום חייב לשאת בראש אחד העמודים שלו את שם בעל הפרסום, העורך האחראי, מקום ותאריך הוצאתו לאור, דמי המנוי, מחיר העותק של הפרסום ושם בית הדפוס שבו הוא מודפס.

ה - השר יקבע את הבסיס למחירי העיתונים ותעריף הפרסומים בהם כדי למנוע תחרות בלתי הוגנת.

סעיף 27 - עורך הפרסום העיתונאי האחראי חייב להמציא מכל גליון מיד עם הופעתו, שני עותקים למיניסטרוֹן.

סעיף 28 - בעל העיתון היומי או כתב העת חייב להגיש לשר דו"ח שנתי מפורט על הכנסות והוצאות הפרסום, ובאם ייוכח שהפרסום מקבל עזרה כל שהיא או תרומה מגוף זר או ירגני על מנת להפיץ מדיניות המזיקה לאינטרס שלהממלכה, ייענש בעונש שנקבע בחוק, באם בעל העיתון יסרב להגיש את הדוח השנתי המפורט, יצווה השר להפסיק את הופעת העיתון עד שיוגש הדוח.

ה ח ל ק ה ח מ י ש י

שם הפרסום והעברת הבעלות עליו

סעיף 29 - אסור לבעל פרסום עיתונאי להשתמש בשם של פרסום שבבעלות מישהו אחר ולא לחקות שם זה יחד עם שינוי או תרגום השם דבר שיביא לבלבול.
ברם, באם הפסיק הפרסום מלצאת לאור במשך 3 שנים או שניתן לו רשיון לצאת לאור אך לא יצא והרשיון בוטל בשל כך, אזי מותר לבעל הפרסום החדש להשתמש בשמו של הפרסום הקודם.

סעיף 30 - על כל בעל פרסום עיתונאי הרוצה לוותר עליו למען אחר, בשלמותו או על חלק ממנו, להגיש לשר הודעה על כך חודשיים לפני תאריך הויתור. האדם שקיבל את הבעלות על אותו פרסום מידי בעל הקודם חייב למלא אחר התנאים הנדרשים על ידי חוק זה לגבי מבקש רשיון לפרסום עיתונאי, וכך עליו להגיש לשר דרישה חודשיים לפני תאריך שבו תוענק לו הבעלות. על בקשה זאת יחולו הוראות סעיף 19 מחוק זה.

סעיף 31 - באם פרסום ימות, אזי על יורשיו להגיש לשר הודעה על כך חוך חודשיים מתאריך הפטירה ולציין בהודעה זאת שהם ימשיכו בהוצאת הפרסום לאור.

אם כך, אזי עליהם לנהוג לפי הוראות הסעיפים 62, 64 מחוק זה, אולם באם ימשיכו להוציא לאור את הפרסום בלא לנהוג לפי הוראות אלה אזי יוחרמו גליונות הפרסום מיד ותוקף הרשיון יפוג עד אשר יבצעו את הנדרש כחוק תוך 3 חודשים מתאריך הפטירה.

ה ח ל ק ה ש ש י

הפרסומים הזרים

סעיף 32 - תאסר, בהחלטת השר, כניסת כל פרסום זר אל הממלכה ויִוחרמו עותקיו באם יתברר שהפרסום פוגע בבטחון או ברגשות הלאומיים, או שאיננו עומד בקנה אחד עם נימוסי הציבור. תאסר גם הדפסה מחדש או פרסום מחדש או הפצה חדשה של פרסום איזה שהוא אשר נאסרו כניסתם לממלכה או שגליִונוצתייהם הוחרמו.

כמו כן יִאסר פרסום תמצית תוכנם. . . באם היא עשויה לגרום לסכנות שבעטיין נאסרה הפצת הפרסום. כמו כן יאסר על כל עתון היוצא לאור או מודפס מחוץ לממלכה להעביר את הוצאתו לאור לממלכה בהוצאה עצמאית או בהוצאה נספחת או בכל צורה אחרת כל שהיא, כל עוד לא השיג העיתון רשיון ההוצאה לאור בממלכה בהתאם להוראות חוק זה.

ה ח ל ק ה ש ב י ע י

סעיף 33 - באם פרסום עתונאי יפרסם מאמרים או ידיעות כוזבות או מוטעות הקשורות בטובת הכלל - אזי רשאי השר או מלא מקומו, לדרוש מהעורך האחראי לפרסם תיקון או הכחשה, ועל העורך האחראי לפרסם את התיקון או ההכחשה בגליון הבא. במקום אשר פורסם בו המאמר או הידיעה שהוכחשה ובאותן מילים. באם יסרב הפרסום לפרסם את התיקון יוטל על האחראים על אותו פרסום העונש שנקבע בסעיף 70 מחוק זה. הוראה זאת תחול על כל פרסום זר שמופץ בממלכה, ובמקרה ואותו פרסום לא יבצע את המוטל עליו בהתאם לסעיף זה אזי תמנע ממנו הכניסה לשטחי ירדן בהחלטת השר.

סעיף 34 - כל ידיעה או מאמר המתפרסם ע"י אחד הפרסומים העיתונאיים, ובו מוזכר אדם מסויים או שיש ולו רק רמז על אדם מסויים, אזי יהא אותו אדם רשאי להכחיש את האמורה בצורה המפורטת בסעיף הקודם. זכות ההכחשה היא זכות מוחלטת ויכולים להשתמש בה

בה גם באם תחרוג ההכחשה ממקברת המאמר או הידיעה אשר
היון את סיבתה של ההכחשה אזי רשאי הפרסום לעכב את
פרסום ההכחשה עד אשר ישלם לו בעל ההכחשה דמי פרסום
עבור הביטויים הנוספים. באם נפטר בעל זכות ההכחשה
הרי זכות זאת תעבור ליורשיו בתנאי שישתמשו בה כולם או
אחד מהם פעם אחת, כמו כן יש ליורשים זכות ההכחשה על
כל מאמר או ידיעה שתפרסם בענין הנפטר לאחר מותו.

סעיף 35 - פרסום עיתונאי רשאי לסרב לפרסם הכחשה, תיקון במקרים
הבאים :-

א - באם הפרסום העיתונאי תיקן את המאמר או הידיעה
בצורה הולמת.

ב - באם ההכחשה או התיקון הינו חתום בחותמת מושאלת או
בלתי ברורה, ואם הוא כתוב בשפה שאינה שפה אשר בה
נכתב המאמר או הידיעה שלגביה קיים הערעור.

ג - באם התשובה או התיקון היו הניגוד לחוק או שכללו
ביטויים שפירסומם או ביטויים שאינם עולים
בקנה אחד עם הנימוס או שהם מהווים פגיעה בפרסום
או באנשים.

ד - באם הבקשה לתיקון או ההכחשה הגיעו שלושה חודשים
לאחר פירסום המאמר או הידיעה.

סעיף 36 - באם פרסום עיתונאי נמנע מלפרסם הכחשה בגין הסיבות
המופיעות בסעיף הקודם, אזי רשאי בעל ההכחשה לדרוש
מהשר לקבל החלטה שתחייב פרסום ההכחשה וימסור את הדרישה
לבעל הדין אשר רשאי להביע את הערותיו בכתב תוך 3
ימים.

באם פסק השר שיש לפרסם את הפרסום אזי תפורסם ההכחשה
או החלטה בגליון הראשון שיוצא.

סעיף 37 - אם נמנע פרסום עיתונאי החלטת השר אזי ייחשב העורך האחראי כאילו הוא עבר עבירה על הוראות חוק זה וייענש בעונש שנקבע בסעיף 70 מחוק זה.

פ ר ק ש נ י

עבירות של פרסומים

חלק ראשון

האיטורים בפרסום

סעיף 38 - אסור לפרסום כלשהוא לפרסם :-

- במלך ובמשפחה
- א - ידיעות הקשורות במלכותית, אלא אם כן הותר פירסומן.
- ב - פרוטוקול הישיבות הסודיות הנערכות במועצת האומה.
- ג - הדוחות, המכתבים האיגרות, תמונות וידיעות שאינם עולים בקנה אחד עם הנימוס הציבורי.
- ד - מאמרים שיש בהם משום העלבת אחת מהדתות והאסכולות הידועות בממלכה.
- ה - אינפורמציה כלשהיא על גודל הכוחות המזויינים, נשקם, ציודם, מיקומיהם ותנועותיהם אלא אם כן דברים אלה הותרו לפרסום רישמי, או כל ידיעה אחרת שתפגע בדעת הקהל במה שקשור לכוחות המזויינים או מנגנוני הבטחון והמודיעין.
- ו - האיגרות, המסמכים, התיקים, האינפורמציה וחליפת המכתבים הממשלתית החתומים בחותמת "סודי".

סעיף 39 - אסור לפרסם מודעות על חרומות הנוגעות לקנסות, אגרות וערבויות המוטלות על שפוטים בענין פשע או עבירה.

סעיף 40 - אסור לפרסום לא פוליטי מדיני לפרסם מחקרים או ידיעות או חרשימים או הוראות בעלות ציביון פוליטי, מחקרים בעלי ציביון פוליטי שאסור לפרסמם הם, בין השאר, כל המרשימים, הידיעות והפרשנויות הקשורות באנשים רשמיים וכן כל או שבה או לעג לאנשים רגילים המכוונים לתעמולה פוליטית או תעמולת בחירות למען אנשים אלה או כנגדם.

חלק שני

סעיף 41 - אסור לפרסום עיתונאי לפרסם ידיעות כוזבות, עונשי האחראים לפרסום יוחרר באם היה בידיעות אלה כדי לפגוע בבטחון הציבורי. באם הידיעה הכוזבת תהיה קשורה בפרטים ולא יהא בה משום פגיעה בבטחון הציבור, אזי תהיה התביעה מותרת בתלונת הנזק.
האחראים לפירסום ייענשו באופן שלעונשם תחוסף מחצית מהעונש שהוטל עליהם, וזאת באם הפרסום טפל האשמות מגונות או שפירסם חארים מעליבים הפוגעים במוסר, או הכבוד, או זהשם הטוב.

החלק השלישי

הסחה לביצוע עבירות

סעיף 42 - כל המסית בפרסום לביצוע עבירות ייחשב כמבצע העבירות עצמו באם כתוצאה מההסחה בוצעו עבירות או שהיה ניסיון לבצען, ברם, באם ההסחה תשאר בגדר הסחה בלבד ובלא שיבוצעו

עבירות או נסיון לבצע את העבירות, אזי ייענש המסית והאחראים הנוגעים בדבר לפי חוק זה בעונש הקבוע בסעיף 70 מחוק זה. העונש יוחמר כך שתחוסף אליו מחצית מהעונש שהוטל, באם היתה ההסתה מכוונת כנגד שלום הממלכה, אחדותה או ריבונותה.

החלק הרביעי

א י ם

סעיף 43 - כל מי שאיים על אדם כלשהוא באמצעות פירסום או מודעה או בכל צורה שהיא, שהוא יגלה ענין מסויים או יפיצו או ידיעות שונות אודות אותו אדם - ועניין זה עלול היה לפגוע בכבודו של אותו אדם, או כבוד קרוביו כדי לאלצו לתת לו שרות מסויים בלתי חוקי או לזולתו; כל מי שינסה לעשות כדבר הזה ייענש בעונש שנקבע בסעיף 70 מחוק זה.

החלק החמישי

האחראים על עבירות הפירסומים

סעיף 44 - העורך האחראי וכותב המאמר ייתבעו בגין עבירות המיוחסות לעיתון כשני אחראים מקוריים לביצוע העבירה. באשר לבעל הפרסום העתונאי הרי הוא יהיה אחראי מבחינה אזרחית, חוץ הפגנת סולידריות עמם, על הזכויות האישיות והוצאות המשפט, ולא תחול עליו כל אחריות פלילית, אלא אם כן הוכח שהיה שותף פעיל בעבירה שבוצעה.

סעיף 45 - האחראיות לעבירות המבוצעות באמצעות העיתון ושאינה מפורטת בסעיף הקודם חלה על המחבר כאחראי מקורי ועל המוציא לאור כמעורב. באם לא יוודע הכותב או המוציא לאור תיפול האחראיות על המדפיס.

בעלי בתי הדפוס, בתי המסחר ובתי ההוצאה לאור אחראים,
כאות סולידאריות, לזכויות האישיות והוצאות המשפט שיוטלו
על עובדיהם במשפטי הפירסומים.

החלק השישי

סדרי הדין

סעיף 46 - התביעות הקשורות או הנוגעות בעבירות המבוצעות על חוק
זה תהיינה כפופות להוראות חוק סדרי הדין הפלילי מס' 9
לשנת 1961 או כל חקיקה אחרת שתהיה חיקון לו או שתבוא
במקומו תוך הקפדה על ההוראות הבאות :-

א - החובע הכללי יוציא את החלטתו בנוגע לתביעות המוגשות
אליו תוך עשרה ימים מתאריך הגשתם באם יחליט החובע
הכללי על עריכת משפט אזי הוא יעביר את הענין מיד
לבית הדין המוסמך. אולם אם יצאה החלטה בדבר אי
קיום משפט, אזי עליו להגיש את המסמכים אל-נאיב אל-עאם
בלא איחור.

סעיף 47 - אל-נאיב אל-עאם יוציא את החלטתו על אישור או ביטול החלטת
החובע הכללי תוך 5 ימים מהתאריך בו הגיעו המסמכים אל
משרדו. במקרה של ביטול ההחלטה יש להחזיר את חיק התביעה
אל החובע הכללי כדי שהוא יגיש אותם לבית המשפט המוסמך
ללא איחור.

סעיף 48 - למרות מה שנקבע בסעיף 2 מחוק (חיקון) לחוק בתי משפט
השלום הזמני מס' 97 לשנת 1966 עסוק בית המשפט בדרגה ראשונה
בכל המשפטים הקשורים לעבירות העיתונות והפרסומים הקבועים
בחוק זה.

בית המשפט שבדרגה ראשונה חייב לפסוק בעבירות אלה תוך
15 יום מהתאריך בו הובאה לפניו הבעיה.

סעיף 49 - פסק הדין שהוצא מטעם בית המשפט שבדרגה ראשונה ניתן לעירעור לבית המשפט לערעורים תוך עשרה ימים מתאריך הגעתו אליו באם ניתן בנוכחות הנאשם.
יהא על בית המשפט זה לאשר את ההחלטה שעליה ניתן ערעור או ביטול תוך עשרה ימים מתאריך הגעת הבעיה.

החלק השביעי

פרסום פסקי דין

סעיף 50 - בית המשפט אשר הוציא את פסק הדין רשאי להחליט על פסק הדין עצמו על פרסומו חינום ובשלמותו, או פרסום חמצית ממנו, בגליון הראשון שיוצא לאחר מסירת פסק הדין, ובאותו מקום עצמו אשר בו פורסם המאמר שעליו הוגשה הטביעה וכן באותן מילים עצמם. כן רשאי בית המשפט לפסוק, בעת ובעונה אחת, על פרסום פסק הדין בעיתון אחר על חשבון האדם שהורשע ובמחיר המודעות הרגילות, באם יעבור האדם שהורשע על הוראות סעיף זה הוא יענש בעונש הקבוע בסעיף 70 בחוק זה.

ה פ ר ק ה ש ל י ש י

בתי הדפוס

סעיף 51 - אסור לאף אדם להיות בעל בית דפוס או לנהל אותו בלא שהשיג רשיון לכך מהשר.

סעיף 52 - לבית הדפוס חייב להיות מנהל אחראי בחנאי שיהיה בעל אזרחות ירדנית, מעל גיל 21 ואדם שלא נשפט בעונש שיש עמו קלון.
- 18 -

סעיף 53 - בקשה הרשיון תכלול :-

א - שם בעל הדפוס, מקום מגוריו ואזרחותו.

ב - שם המנהל האחראי, מקום מגוריו ואזרחותו.

ג - שם בית הדפוס, מקומו וסוג המכונות המשמשות אותו.

סעיף 54 - יש להצהיר על כל תיקון בחוכן הרשיון תוך שבעה ימים מהיום בו חל אותו תיקון, ובאם ימות בעל בית הדפוס, אזי חובה על יורשיו להגיש למינסטריון, תוך חודשיים מתאריך הפטירה, דוח על המקרה. באם הם ירצו להמשיך בעבודה הם חייבים להצהיר זאת בדוח, וכל דוח כוזב או שחטרים בו פרטים יגרור אחריו את העונש המצויין בסעיף 70 מחוק זה.

סעיף 55 - בכל הדפוס יכול להיות גם מנהלו האחראי, ובמקרה כזה עליו להצהיר זאת בדוח אשר יוגש על ידו.

סעיף 56 - במקרה ויוחלף בעל הדפוס, אזי חובה על בעליו החדש להשיג רשיון בהתאם להוראות חוק זה, בתנאי שבעלו הקודם של הדפוס ומנהלו ישארו אחראים על העבירות שיבוצעו עד הוצאת הרשיון החדש.

סעיף 57 - על בעל הדפוס או מנהלו האחראי להגיש למינסטריון טפסים אגחחת כל האותיות שמשתמשים בהם בדפוס וכן כל אימת שיש שינוי כלשהוא בהן.

סעיף 58 - בעל הדפוס או מנהלו האחראי ינהל פנקס שבו יירשמו, בזה אחר זה כותרות החיבורים שיודפסו בבית הדפוס וכן שמות מחבריהם, ומספר העותקים שהודפסו מהם. עליו להציג פנקס זה לרשויות המוסמכות בעת שידרש לכך.

סעיף 59 - על כל הדפוס או מנהלן האחראי להפקיד במיניסטריון שני עותקים מכל פרסום, שאינו פרסום עיתונאי, לאחר השלמת הדפסתו.

כלל זה יושם על כל הפרסומים היוצאים ליחוגרפיה וכו'.

סעיף 60 - אסור לדפוס להדפיס פרסום אסור: או פרסום עיתונאי שאינו בעל רשיון או שנאסר פרסומו.

סעיף 61 - בכל פרסום ייקבע שם המחבר, בית הדפוס, המוציא לאור כתובתו ותאריך ההדפסה, משיפור הוראה זו ייענש בקנס שלא יעלה על 50 דינר או במאסר לחקופה של שבוע או בשני העונשים גם יחד.

הפרק הרביעי

בתי הוצאה לאור, ספריות ומכירת הפרסומים

סעיף 62 - על כל מי שרוצה להקים בית הוצאה לאור או ספרייה או בית הפצה להגיש למיניסטריון בקשה חתומה על ידו הכוללת את הפרטים הבאים:-

א - שם מבקש הרשיון, אזרחותו, מקום הולדתו וגילו.

ב - מקום מגוריו וכתובתו.

ג - שם בית ההוצאה לאור או הספירה ומקומם.

ד - שם המנהל האחראי, אזרחותו, מקום הולדתו, גילו, מקום מגוריו וכתובתו.

ה - שם בית הדפוס אשר בו מודפסים פרסומי בית ההוצאה לאור ושם בעל בית הדפוס.

ו - שם המנהל האחראי של בית דפוס זה וכתובתו.

אם בית ההוצאה לאור או הספירה או בית ההפצה היה חברה רגילה אזי חייבת הבקשה להיות חתומה ע"י מנהלו מיופה הכוח, באם היה סניף ההוצאה לאור או הספירה או בית ההפצה חברת מניות, אזי, חייבת הבקשה להיות חתומה ע"י ראש מועצת הנהלת החברה.

במקרה כזה חייבת הבקשה לכלול את שמות חברי מועצת המנהלה, אזרחויותיהם, מקום מגוריו של כל אחד, כתובתו, וההון שברשות אותה חברה. לבקשה יצורף עותק מתקנון החברה ותעודה מטעם מינסטריון הכלכלה המורה שחברה זאת רשומה אצל רשם החברות.

סעיף 63 - השר יעניק את הרשיון הדרוש באם כללה הבקשה כל הפרטים הנזכרים בסעיף הקודם.

סעיף 64 - המנהל האחראי של בית ההוצאה לאור, או הספירה או בית ההפצה חייב למלא אחר התנאים המפורטים בסעיף 10 מחוץ זה, ותנאי נוסף שיהיה למלא הוא שברשותו תהיה תעודת לימוד תיכונית ירדנית או תעודה מקבילה.

אסור לאדם אחד להיות מנהל אחראי של יותר מבית הוצאה לאור אחד, או ספירה או בית הפצה.

סעיף 65 - על כל מי שמדפיס ספר או איגרת בממלכה להגיש שני עותקים מפירוטו למיניסטרון ההסברה, והשר רשאי להחרים את הפרסום באם נוכח לדעת שפירוטו מזיק לטובת הציבור. החלטתו תהיה סופית.

סעיף 66 - על כל ספירה או מוכר ספרים להגיש עותק מכל פרסום שהוא מביא אותו מחוץ לממלכה למיניסטרון ההסברה כדי שהפרסום יקבל היתר לפני המכירה או ההפצה. השר רשאי להחרים את הפרסום באם יהיה נוכח לדעת שפירוטו מזיק לטובת הציבור.

החלטתו תהיה סופית.

סעיף 67 - כל מי שרוצה למכור עיטונים, או ספרים, או כחבי עה, או תמונות, או ציורים וכן פרסומים אחרים, עליו להשיג רשיון לכך מהמיניסטריאון.

סעיף 68 - אסור למפיצים ולמוכרים הרוכלים להכריז על הפרסום באמצעות ידיעה שאינה מופיעה בפירסום או באמצעות דברים שאינם עולים בקנה אחד עם המוסר והנימוס הציבורי או דברים הפוגעים ברגשות הלאומיים או הדתיים. העוברים על הוראה זו יהיו צפויים לעונש הקבוע בחוק זה.

הוראות כלליות

סעיף 69 - על מועצת השרים, עפ"י המלצת השר, להוציא את התקנות הדרושות לביצוע הוראות חוק זה.

סעיף 70 - בכפוף למה שזכר בחוק העונשים, כל מי שיבצע עבירה על הוראות חוק זה או תקנות כלשהן שהוצאו על פיו יוענש בעונש מאסר לתקופה שלא תעלה על שנה אחת או בקנס שלא יעלה על 100 דינר או בשני העונשים גם יחד.

סעיף 71 - לאחר שחוק זה ייכנס לתוקפו ייחשבו למבוטלים כל הרשיונות שהוענקו להוצאה לאור של פרסומים עיתונאיים ועל אלה הרוצים להוציא לאור פרסום עיתונאי כלשהוא להגיש בקשה למתן רשיון בהתאם להוראות חוק זה.

סעיף 72 - יבוטל חוק הפרסומים מס' 16 לשנת 1955 וכל חקיקה ירדנית או פלשתינאית הנוגדת את הוראות חוק זה.

סעיף 73 - ראש השרים ושרי ההסברה והמשפטים אחראים על ביצוע
הוראות חוק זה.

אל חוסיין אן טלאל

1/2/67

שר המשפטים
סמעאן דאוד

שר ההסברה
עבד אל - חמיד שרף

ראש השרים
וצפני אל-תל